

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 40/02-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. októbra 2002 predbežne prerokoval sťažnosť KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., B., zastúpenej advokátom JUDr. P. K., K., ktorým namietala porušenie základných práv podľa čl. 46, čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Okresného súdu v Michalovciach vo veci sp. zn. 9 Er 1462/02 a exekučným príkazom sp. zn. Ex 704/02 súdnej exekútorky JUDr. L. Ž., Exekútorský úrad M., za účasti Okresného súdu v Michalovciach a súdnej exekútorky JUDr. L. Ž., a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., B. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s., B., (ďalej len „sťažovateľka“), namietla porušenie základných práv podľa čl. 46, čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o

ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Okresného súdu v Michalovciach (ďalej len „okresný súd“) vo veci sp. zn. 9 Er 1462/02 a exekučným príkazom sp. zn. Ex 704/02 súdnej exekútorky JUDr. L. Ž., Exekútorický úrad M., (ďalej len „exekútorka“).

Sťažovateľka odôvodnila sťažnosť v podstate tak, že napadnutými rozhodnutiami došlo k porušeniu označených základných práv, pretože okresný súd ako exekučný súd zamietol jej námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie, aj keď nebolo preukázané, že vymáhaná povinnosť prešla na sťažovateľku, resp. zo všeobecne záväzných právnych predpisov vyplýva, že táto povinnosť na sťažovateľku nemohla prejsť. Sťažovateľka ako poisťovňa bola v konaní, v ktorom bol vydaný exekučný titul, iba vedľajším účastníkom a žiaden právny predpis nezakladá jej priamu zodpovednosť za povinnosť z výroku rozsudku (náhrada škody vzniknutej na poľovačke ublížením na zdraví žalobcu, ku ktorému došlo za použitia strelnej zbrane). Na základe nevyhovenia námietkam potom exekútorka vydala napadnutý exekučný príkaz, ktorým došlo k postihnutiu majetku sťažovateľky - účtu v banke.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Splnenie ústavných a zákonných predpokladov na podanie sťažnosti, ktoré sú uvedené v týchto ustanoveniach ústavy a zákona o ústavnom súde, odôvodnila sťažovateľka

tak, že podala námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie, ktorým okresný súd nevyhovel, pričom proti tomuto jeho rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie ani dovolanie. Sťažovateľka nestihla podať ani návrh na zastavenie exekúcie a aj keby to bola stihla, nebol by to účinný prostriedok ochrany jej práv, pretože o takom návrhu by rozhodoval ten istý sudca, ktorý nevyhovel námietkam.

V exekučnom konaní podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) má povinný viaceró právnych prostriedkov obrany a ochrany svojho postavenia, ktoré môže využiť vtedy, ak v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí sa vyskytnú absolútne alebo relatívne prekážky ďalšieho postupu exekučných orgánov, ku ktorým patrí aj tvrdenie sťažovateľky, že na ňu neprešla exekúciou vymáhaná platobná povinnosť (nepripustnosť exekúcie).

K takým právnym prostriedkom patria nielen námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, ale aj návrh na odklad exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku a návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Účel týchto právnych prostriedkov obrany povinného v exekučnom konaní je rovnaký a spravidla spočíva v tom, že v absolútne alebo relatívne neprípustnej exekúcii sa nesmie pokračovať a musí sa zastaviť a prípadne pred rozhodnutím o zastavení sa musí exekúcia aj odložiť (jej vykonávanie).

Z Exekučného poriadku vyplýva, že jedným z prostriedkov obrany povinného v exekučnom konaní sú námietky podľa § 50. Nie je to však jediný prostriedok obrany povinného a navyše nejde ani o najúčinnjší prostriedok ochrany práv povinného, pretože nevyhovenie námietkam nie je možné napádať riadnym opravným prostriedkom. Účinnnejším prostriedkom obrany povinného je návrh na odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku (z dôvodu, že možno očakávať zastavenie exekúcie), ktorý možno podať kedykoľvek po doručení upovedomenia o začatí exekúcie, ak je spojený s návrhom na zastavenie exekúcie. Rovnako je prípustné aj samostatne podať návrh na zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku bez ohľadu na to, či boli alebo neboli podané námietky podľa § 50 Exekučného poriadku, prípadne sa takým námietkam nevyhovel.

Vyššia účinnosť návrhu na zastavenie exekúcie vo vzťahu k ochrane povinného vyplýva z toho, že proti rozhodnutiu o tomto návrhu je prípustné v prevažnej väčšine prípadov odvolanie, o ktorom sa rozhoduje v riadnom inštančnom postupe na súde vyššieho stupňa. Odvolanie je vždy prípustné v prípadoch, v ktorých sa v návrhu na zastavenie exekúcie tvrdí, že povinný nie je v skutočnosti povinným [§ 57 ods. 1 písm. g) a § 58 ods. 4 Exekučného poriadku].

Sťažovateľka potvrdila, že nenavrhla zastavenie exekúcie. Argumentovala tak, že nemala dostatok času na podanie takého návrhu, a tiež aj tým, že o návrhu by rozhodoval ten istý zákonný sudca, ktorý nevyhoviel námietkam, takže by nebolo možné dôvodne očakávať zmenu právneho názoru. Preto sa nazdáva, že pred podaním sťažnosti vyčerpala všetky právne prostriedky nápravy, ktoré jej zákon účinne poskytoval.

Názor sťažovateľky na vyčerpanie právnych prostriedkov v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom zákone nie je vecne správny. Exekučný poriadok umožňoval sťažovateľke takú ochranu namietaných základných práv, na ktorú bola oprávnená bez časového obmedzenia ihneď po začatí exekučného konania, o ktorom sa dozvedela najneskôr doručením upovedomenia o začatí exekúcie. Sťažovateľka bola oprávnená, ale aj povinná na to, aby tieto právne prostriedky pred podaním sťažnosti využila (návrh na odklad a na zastavenie exekúcie podľa § 56 a § 57 Exekučného poriadku).

Sťažovateľka si tiež nepovšimla, že o návrhu na zastavenie exekúcie z dôvodu, ktorý uvádzala aj v námietkach (nepřípustnosť exekúcie), by rozhodoval nielen zákonný sudca na okresnom súde, ale proti jeho rozhodnutiu by v takom prípade bolo prípustné odvolanie a o veci by rozhodoval odvolací súd.

Sťažovateľka mala na ochranu namietaných základných práv právne prostriedky, o ktorých by rozhodoval exekučný súd a odvolací súd. Tieto prostriedky nevyužila, a preto v súlade s čl. 127 ods. 1 ústavy a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je daná právomoc ústavného súdu.

Nedostatok právomoci ústavného súdu viedol k tomu, že senát ústavného súdu odmietol sťažnosť už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. októbra 2002